

Előfizetési árak:

Égész évre 10 fnt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hóra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPART KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

és

Kiadóhivatal:

Fő. piac, Simonffy-ház,
a városházával szemben.Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Az udvar és Kossuth halála.

Bácsból, különös figyelemre méltó, előkelő helyről írják a P. C. úján lapunknak:

Bécs, 1894 márc. 28.

„Magától érthető, hogy az a halál-
eset, mely egész Magyarországot gyász-
ba döntötte, itt is a megfontolások elő-
terében áll. Ne engedjék magukat
semmiféle híresztelések és szándékosan
titokzatos sugdosások által félre-
vezettetni! Bizonyos körök, me-
lyek minden kigondolható, a beavatottak-
nál és egyáltalán a józanul gondolkodók-
nál különben már mit sem használó
mesterkedések által azt a
látszatót adják maguknak, mintha
benső érintkezésben lennének az udvarral,
szeretnének ugyan sötét céljaik
számára előnyt húzni a helyzet kínos
voltából, ámde a valóban mérték-
adó körök a tényállással szemben
hideg vért és Magyarországra
iránt jóakaratot és bizalmat
ápolnak kezdettől fogva s mostanig
tántoríthatanul ragaszkodnak ehez. Hogy
emnek bizonyítékul csak egy, de érthetően
szóló tény idézzünk, a külügy-
minisztérium a monarchia olasz-
országi képviselőinek azt a legköte-
zőbb és legvilágosabb utasítást adta,
hogy mindenben, a mi a turini halál-
esetet és a Magyarországra által a hazai
föld rézére reklamált tetemek hazaszá-
llítását illeti, barátságosak és előzék-
enyek legyenek. Mellesleg legyen
megjegyezve, itt oly információkkal
bírnak Kossuth fiainak jelleme és egész
gondolkodásmódja felel, melyek a nagy név örök-
sei iránt a legnagyobb tiszteletet és rokonszenvet
gerjeszteni alkalmasak. Ez any-
nyira megy, hogy nevezetesen Kossuth
Ferenc visszahonosításától nem tartanak,
hanem inkább feltehetni vélik, hogy az
lényegesen felvilágosítólag, csillapítólag
és megnyugtatólag hatna a gyászmoz-
galomra s annak leendő (?) következmé-
nyeire.

Rosszakaratu és rosszul
koholt mese az, midőn Budapesten
azt a hirt terjesztik, hogy a legujabb
események a Wekerlekabinet
állását a koronánál megin-
gatták volna; ennek éppen az
ellenkezője igaz. A Hofburgban
el vannak telve dicséretekkel és elismeré-
ssel a tapintat és az eljárás fölött, melyet
a kormány a népmozgalom magas hullá-
maival szemben tanusított: itt mi sem
kedvetlenített el inkább, mint brutális
eljárás ott, ahol alapjában véve nem lé-
nyegbe vágó, hanem csak mire sem

kötelező pillanatnyi alaki dologról volt a
szó!

Sulyt itt csak arra fektetnek, hogy
semmi se törtéjük, a mi a
korona méltóságát, korlát-
lan tekintélyét a legcseké-
lyebb mértékben is csök-
kenthetné. Szent István koronájának
dicsőséges viselője — tudja mindenki, —
saját személyét illetőleg a legjobb, leg-
önzetlenebb, legnyájasabb férfi, a ki
valaha nemes, és az élet kemény megpró-
báltatásai által a fenkötségig önzetlen
szívet hordott keblében. De a korona
isten, örök valami, nincs személyhez
kötve, hanem azál am egészéhez, a halha-
talan, éiévülhetetlen jogokkal felruházott
nemzethez, melyet a király legtisztább,
szeplőtlen fényében, sulyának teljes in-
tegritásában, tekintélyének érintettségé-
ben akar hátrahagyni, s kell hogy így
hagyjon örökül utódainak. Ő minden
királyok közt a leglovagias-
sabb, felfogva mindazt, a mi
a megboldogult nagy aggastyant a régi
eszmekörben a siring lelancolva tartotta,
és mert mindazt felfogta, mindent
megis bocsátott. Nemesak irigy-
ség és fettekenység nélkül nézi ő,
mint adják meg a nagy ember, ember
barát és hazafi hamvainak és emlékének
a legnagyobb tiszteletet, ő maga is
ő szinte becsülést küld utá-
na jószagos szívéből a kopor-
sóba, de királynak — királyi köte-
leségei vannak, a melyeknek teljesi-
tése miatt oly gyakran, oly rettenetesen
gyakran kellett a végtelen fájdalomtól
háborgó szívének megállapodást és nyugal-
mat paracsomnia!

Legyen megadva a halottnak minden
emberi tisztesség, de a legnagyobb ha-
lott végett sem szabad megfélemleni
az élőkrol. Ha nagy fiának sirján tej-
sitette kötelességét a magyar nemzet,
akkor ismét vissza kell fordul-
nia az élethez, az állam exigenciái-
hoz, a belső intézmények alakításához
a jövőhöz, a jelen nemzedékhez és a jöven-
dő ivadékokhoz.

És ezt fogja is tenni. Itt teljes bizalom-
mal vannak Magyarország és államtérítai
iránt. Csak az abszolutisták, az ultramon-
tánok és feudálisok vagy az anarkhista
cinkosok számitanak arra, — hogy
a zavarosban halászhathatnak. De el fogják
magukat számitani; sem fenn nincs
támaszuk, sem a valódi oszt-
rák nép rétegeiben. Németek,
lengyelek és olaszok tántoríthatlan ro-
konszenvvel vannak eltelve Magyarország
iránt! És a korona még inkább.”

KOSSUTH LAJOS

Kossuth a ravatalon.

Az olasz trónörökös ezredének tisztikar-
több oasz tábornok kondoleált a Kossuth-család-
nál. Nagy feltűnést kelt, hogy San Felice
bibornok, nápolyi érsek, leendő pápajelölt,
résztvávíratot küldött Kossuth családjához.

Hazafelé.

Pénteken, a hajnali órákban érkezik meg
Kossuth Lajos a magyar haza földjére. A halott-
hozó vonat reggel hat órakor érinti Pragerhof-
ból jövet a csáktornyai vasúti állomást, s kö-
rülbelül hét óráig tart, a míg a Dunántúlt át-
szelve, az ország fővárosába érkezik.

Hét óráig tart a csöndes koporsóútja az
ország határáról Budapestig.

Kétszázhetven kilométert fut be a vonat
Csáktornyától Kelenföldig és e kétszázhetven
kilométernyi egész ut hosszúságában égő fá-
lyak tűzvonalala szegélyezi az utat a sinek me-
tén, a fekete lobogók meghajolnak, száz-
és százezerek várakoznak szomorú türelemmel a
fekete vonat érkezésére. Az állomások virágos
házaikat sötét gyászlepellettel vonják be és gyász-
folyó övezi a büszke magyar dísz, a melyben a
dunántúli megyék deputációi a hazatérő Kossuth
Lajost fogadják.

Kossuthné és Kossuth Vilma temetése.

Kossuth Lajosné és Kossuth Vilma teme-
téséről már intézkedett a gyászszertartást ren-
dező bizottság. A nagy halottas szállító vonat
megérkezése után Kossuthné és leánya kopor-
sóját átviszik a terézvárosi templomba és ott
ravatalra teszik. Egy-egy koszoruja lesz rajtuk
a főváros törvényhatósági testületének.

Szombaton délelőtt tíz órakor lesz a két
halott temetése minden külső pompa nélkül. A
két koporsót kiviszik a kerepesi temetőbe és
elhelyezik a kész sírboltban. A koporsókat a
főváros törvényhatósága testületileg kíséri a
temetőbe.

Készülődés a temetésre.

A temetés rendezésére kiküldött nagybi-
zot tságnak ülésén Gerlóczy Károly polgármester
bejelentette, hogy Kossuthéktól a főváros ven-
deglátására vonatkozólag a következő táviratot
kapta:

„A főváros megtisztelő ajánlatát, hogy
vendégei legyünk, hálás köszönettel elfogadjuk.
Kossuth Ferenc.”

A család lakása a Hungária szállóban lesz.
A koszoruk elhelyezésére vonatkozólag el-
határozták, hogy a koporsóra:

a család,
a képviselőház,
a főrendiház,
az 1848—49-es honvédek,
a függetlenségi képviselők,
Turin városa,
Pestmegye és

Kossuth szülőföldjének ko-
szoruját teszik.

A többi koszorut a Múzeum előcsarnokában
helyezik el. A koszorukat fővárosi tisztviselők
veszik át, akik az átvett koszorúkról hivatalos
jegyzéket csinálnak.

A gyászszertartás végzésére,
minthogy a budapesti magyar evangélikus lel-
készet betegeskedik, Sárkány Sámuel bány-
kerületi evangélikus püspököt kérték fel. Sár-
kány Sámueltól már megérkezett a válasz
Gerlóczy Károly helyettes polgármesterhez. A
püspök kijelenti a levelében, hogy az egyházi
szertartás végzését hazafias kötelességének ismeri.

A ravatal előtt mondandó beszédekre vonatkozólag, az elnök a képviselőház elnökével fog érintkezni és a sorrendet együttesen állapítják meg. A temetőben: Péchy Tamás, mint az Országos Honvéd Egyesület szónoka, Justh Gyula, Madarász József és az egyetemi ifjuság szónoka mondának beszédet. Mint hírlík, Jókait fogják felkérni arra, hogy a képviselőház nevében beszédet tartson Kossuth Lajos koporsója felett, a Muzumban. Ugyanott a főváros részéről is mondának beszéd.

A dalosegyesületek a Muzzeum lépcsőzetén foglalnak helyet és a Himnusz eléneklésével nyitják meg a gyászszertartást.

A temetőt vasárnap elzárják, jegy nélkül nem bocsátanak be senkit, csakis azokat, akik más temető menethez tartoznak.

A koporsó gyászszolgáit a jobboldalon a fővárosi törvényhatósági képviselők, a baloldalon az országgyűlési pártok képviselői viszik.

A gyászt a polgárőr-egység tartja fenn, amelyhez eddig hatezernél több polgár és egyetemi hallgató jelentkezett.

Az akadémia gyásza.

A m. tud. akadémia elnöksége egy intézkedett, hogy Kossuth Lajos ravatalára babérok zorit helyez, nemzetiszínű szalagján emefó irattal:

„Magyarország egyik regenerátorának — A Magyar Tudományos Akadémia.”

Továbbá a temetésen küldöttségileg képviselteti magát az palatáj oszlopcsarnokát, haerre felkerik. — a gyászszertartás céljaira készségei átengedi.

Színházak gyásza.

A Nemzeti Színház igazgatósága a belügyminiszter rendeletére egy intézkedett, hogy pén- teken, a holttest hazakerkezés napján és vasárnap amikor a nagy halottat eltemetik, sem az Operában, sem a Nemzeti-Színházban előadás nem lesz. Ezekben a napokban a Várszínházban sem lesz előadás.

A Nemzeti Színház művészei és művésznői már megkezdték a gyűjtést a koszorúra, amelyet küldöttség tesz le a ravatalra.

Az orosz konzul gyásza.

A fiumei orosz konzul azonnal, a mint értesült a nagy gyászszertől, fekete fátyollal bo-

rittatta be a konzulátus házában levő orosz cimert és az orosz zászló mellé gyászlobogót is tűzött ki.

Az olasz király részvéte.

Kossuth fiai táviratot intéztek Crispi olasz miniszterelnökhöz, kérve őt, hogy fejezze ki az olasz királynak mély köszönetüket a részvétért és biztosítsa a királyi családot az ő törhetetlen odadáskáról.

Tudnivalók a temetésre.

A vidékről oly nagy számban érkeznek távirati egy- és ugyanazon dolgokra vonatkozó tudakozások hogy azokra most már lehetetlen egyenként felelni, miért is a temetést rendező bizottság atalában felkéri a közönséget, hogy a gyászszertartások részleteit, illetőleg a napi lapok közléseit legyenek szivesek figyelemmel kísélni.

Az eddigi megállapodásokhoz képest a következők közöltetnek:

1. A temetés vasárnap, április hó 1-én délelőtt tíz órakor lesz a Nemzeti Muzzeum csarnokában.

2. A megjelenés, főlöszleges mondani, hogy fekete ruhában, de lehetőleg fekete magyarában történjék.

3. A küldöttségek magok határozzák meg gyülekezési helyét s testületileg vonuljanak a gyászszertartások színhelyére.

4. A gyászszertartás zászlók alatt s feltűnő helyen kitűzött jelvényekkel részvevő küldött-égek, testületek, egyletek, körök, kaszinók stb. között osztályozás nem tételik, hanem a helyszínére érkezés szerint állanak fel a gyászszertartásba és a gyászkocsi előtt haladnak.

5. A gyászkocsi után a család, a törvényhozás, a székes főváros törvényhatósági bizottsága, a törvényhatóságok, az ügyvédi kamara és a kereskedelmi és iparkamara küldöttségei mennek.

A koszorúk csütörtök, március hó 29-ének délelőtt 10 órájától d. n. 6-ig és pénteken 30-án d. el 10—11-ig, szombaton, 31-én d. e. 10-től délután 6-ig a nemzeti muzeum nagy csarnokának bejárata előtti tornácra s ott működő koszorúkat összeíró bizottság által fognak átvetetni. Koszorúk átadása alkalmával kívánatos,

hogy a koszorút adó neve és a feliratok külön papírlapra írva az összeíró bizottságnak átadassanak.

7. Rózsavölgyi Gyula tanácsnok ur vezetése alatt egy lakás közvetítő iroda működik (IV. ker. Kalap-utca 6. sz. a.), mely irodában lakások vannak kibérlésre előjegyezve. A ki tehát ily lakást kibérelni óhajt, az Rózsavölgyi tanácsnok urhoz forduljon.

A Nemzeti Muzzeum előcsarnokában felállítandó ravatalhoz előreláthatólag olyan nagy számban fog özönlenni a közönség, hogy két nap alatt hozzá nem férhet mindenki. A rendezőbizottság és az egyetemi ifjuság ki akarja tehát csinálni, hogy a ravatalt pénteken és szombaton éjszaka is látogathassák. A terv annál is inkább megvalósítható, mert a Muzzeum előcsarnoka jelenleg vilányos fényvel van megvilágítva.

Debrecen részvéte.

Debrecen, márc. 27.

S a nemzet millióinak
Szemében gyászkönyvül...

A gyász fogalmával összefügg a csönd és nyugalom fogalma, ezt megzavarni nem szabad és nem illik, itt a gyászösszhangját és az érzések egységét megzavarni nem szabad. Így gyászolja a magyar nemzet Kossuth Lajost s valamint a szent név- vak végnyugalomra téte éig az összes parlamenti pártok eltették általuk jogosnak hitt kifogásait és beleilleszkedtek a gyász közönségébe és a kölcsönös lehetőségek keretei között megállapított módozatokba: így kell gyászolnia Kossuthot a haza valamennyi vidékének.

Nem is vélekedik másként a haza lakos- sága a midőn látja, hogy a képviselőház, a kormány és főváros egyöntetűleg járnak el s Kossuth gyászoló családjá meg van elégedve azzal, a mi történik, a külügyi kormány — Ő Fel- ségének engedélyével — már a család kérését megelőzve állítja ki utasítást Kossuth Lajos és családjá hamvainak zavartalan szállítására és nem

A „Debreceni Ellenőr” úrcája.

Kossuth Lajos.

Kossuth Lajos e hunytának alkalmából a lapok két idézetet közölnek. Kossuthhoz méltók a források: a zsolnárok és Shakespearé. Az előbbi a zsolnárokból vétetvév (221. dic. ére 4—5. vers) így hangzik:

Síriatok tí árva hagyott nemzetek,
Honunk leányi gyásza ültöztek:
Lgyenek az ő érette hullt könyvek
Emlékezetét fenntartó könyvek.
Sziveteket formájtok oszlopnak,
Melynek betűi soha le nem kopnak!

Ur Isten! a kiért leküldtél a mennyből,
Kivetkőztetvé a romlandó testből;
Hervadható koszorú helyébe
Hervadhatatlant tégy az ő fejébe.
A dicsőség fedezze áldott porát,
Dicsőült lelke néhai sátoát!

A másikat egy ellenzéki lap közli s az idézet által (Shakespeare „Hímlet” jából, Ophélie temetése) a Kossuth Lajos temetése közül felmerült tekinteteket igyekszik persziflálni. Így hangzik:

P A P.

A temetésben annyit kedvezénk,
A mennyi csak szabad: halála kétes,
S ha egy parancsszó rendet nem zavar,
Beszenteletlen várná e gödörben
Ama vég-hársonát; imák he yett
Cserép, kavics, kő hullna rá; de így,
Szűz dísz a virág-hintás, harangszó,
S köztmető-hely megengedett.

LAERTES.

Ennél több nem szabad?

P A P.

Több nem szabad.

Fertőzve lenne gyász szolgálatunk
A rekviemmel, mely békében elszállt
Lelkekre mondatik.

LAERTES.

Tegyék a földbe;

Sz plőtelen szűz testből viólik
Fekedjanak! — De tudd meg, durva pap,
Szolgáló angyal lesz hugom, midőn te
Ott le üvöltesz.

Csak az a különbség, hogy Kossuth nem az az Ophélie, mint a minő Ophélie a nemzeti párt lehetne, a melynek rég megmondotta a nemzet, hogy „menj kolostorba!”

Ruttkayné.

Kossuth Lajos beteg ágya előtt állunk. Az éj köz ledik, az árnyék megnyulik és a borongó esti fény, mely az ablakon át a szobába hull, a beteg ágyára úgy esik, mintha gyász fátyol volna. Ő, a kinek életén lázas izgatottsággal csügg egy nemzet, akinek sorsát egész Európa érdeklődéssel kíséri, eszméletlenül fekszik fájdalmas betegségében. Félre beszél, rég elfeledt kép- ket idéz föl újra láza, képeket a gyermekkor arany idejéből, a viharos ifjúkorból, majd a szabadságért vívott titáni küzdelemből, melyben varázsló szava egy nemzetet ragadott egyenlőtlen, kétségbeesett küzdelembe életért és szabadságért.

Az orvos aki a beteg ágya mellett állt, a szív verését, a lélegzetet számolta, az izzadt-

ságot törölte a beteg homlokáról és figyelte a fáradt szervezet küzdelmét a halállal; most fölkel s a szoba másik zugában levő asztalához megy, a hol leborított lámpa áll; megírja a receptet, de tekintete elárulja, hogy csak azért teszi, mert kötelessége. Egy férfi közeledik hozzá és megkérdi, hogyan van a beteg. „Mindnyáján Isten kezében vagyunk” feleli az orvos és mikor azt kérdik, lehet-e még remélni, azt mondja: Sohasem szabad a reményt föladni. A természet néha csodákat művel.

És a felelet után kibontja szárnyait a hír és szerete száll a városban: halálán van a halhatatlan. És táviró és telefon, vasut és gőzhajó viszik a világ minden tájéka felé, hogy Kossuthot nem lehet megmenteni, meg fog halni, és a szemekben köny gyülemlik, a tekintet elhomályosul, fájdalmas rázkódás megy végig a világon, hogy az emberiség égő hőrsza haldoklik, akit úgy szerettünk halhatatlannak tartani.

Csak egy szem maradt száraz, egyetlen szívet nem sajtolt össze a kétségbeesés, ez az egy szív tudott még remélni, mikor már mindent föladtak. Akkor, mikor a legbátrabbak szívében is kiölte az előrelátást a félelem, mikor az okosságot mindenütt megelőzte a rettegés, mikor kétségbeesetten várta mindenki a kikerülhetetlen végzetet, akkor az ő szeme száraz maradt, okossága egész, tettereje lankadatlan. — Napok és netek óta ült a szeretett bátya ágyánál, ő simította le puha kézzel a homlok fájdalmas izzadságát: ő nedvesítette meg üdítő cseppekkel az égő ajkakat és mikor a láz rettentő kepeket főzött a beteg agyvelejében, enyhítő, szelid szavakat sugott fülebe, a szeretet szavait, kedves gyer-

üt ki diplomáciai háboru, a mikor Ő Felségének szövetségese, Umberto olasz király miniszterelnökének utján fejezi ki részvétét Kossuth családjá előtt.

Ez nem közönséges gyász; ilyen végtisz tességtétel csak Kossuth Lajosnak juthat, amelynek díszét a nemzet, a társadalom, egyesek, intézetek, testületek és társaságok egytől-egyig emelik s a harangok zugása, a százezernyi zászlók lengése méltóvá egészíti ki Kossuth temetését.

Debrecen városa sem hagyja magát félrevezetni egyes bőrűkbe nem férő, szereplési viszketeg által izgatott táncingerlők által. Tünetni szokás, mikor a nemzetet sértés, vagy jogcsorbítás éri. Meneteket emlénapokon, évforduló ünnepeken szokás rendezni. Temetést vallásos és vallásos hangulatu szertartások, kegyeletes nyilatkozatok és küljelek, vagy a vigalmak szünetelése illetnek meg. Ez pedig mind megtörtént Debrecenben. A város polgársága úgy ünnepelt, hogy közgyűléseit elhalasztotta és küldötteit utnak indította Turinba és Budapestre; a közönség koszorukat, nyilatkozatokat küldött és fellobogozta házait, gyász-insigníával látta el üzlet-kirakatait; a nemes tanuló ifjuság pedig kieszközölte a színház szünetelését a gyász legfőbb két napján s kezeskedett a rend fenntartásáról ott, a hol zavarogni akartak. A ki pedig a temetés napján kíván kegyeletének kifejezést adni, annak a számára ott a templomok, a melyekben — az általunk már közölt rendben — gyász-isteni tisztelet tartatik Kossuth temetésének napján.

A ki pedig e házában a csöndes, a Kossuthot megillető, a család által „**atyjuk szent nevére**” kért nyugalom helyett utcai meneteket, tehát lármát insceníroz, annak nincs helyén sem a szíve, sem az esze. Az nem lenne tüntetés, hanem **botrány**, abban a főnnebb elsorolt mó-

mekkori emlékeket, a szülői házról, melynek kertjében egykor játszadoztak, a tetőn golya pár rakott fészket milyen örömmel nézegették a furcsa, hosszulábú vendégeket. És amint így beszélt a rég eltűnt kedves időkről, aztán végig simította a beteg verejtékes homlokát, a lázas ajkáról eltűnt a kínos vonás: mosolygott megint és a halál angyala visszavonta már-már kinyújtott kezét.

És ki volt ki megtartotta reményét, hogy megtartsa vele a mi betegünket? — a testvér: Ruttkayné.

Kossuth betegségének rettentő napjaiból a magasztos alak emelkedik ki, Ruttkayné alakja. Éjjel-nappal a beteg ágya mellett volt, ő nyugtatta meg a beteg kormányzó fiait, földieit, akiket az aggó fájdalom hozott ide, ő nyugtatta meg az orvosokat is. Ezrével omlott szét a távirat Európa népei, uralkodói, hadvezéreivel s valamennyinek ő adta a vigasztalást.

Mint szikla a háborgó tengeren, állott megtörően a szeretetben erős asszony.

Megénekelték a szeretet sok fájában. Mert nagy és magasztos a szeretet, a s ülő, a gyermeki szeretet, a férfi vonzalma az asszonyhoz és az asszony vonzalma a férfinak, a szeretet minden mindenkiben. Mint ibolya a büszke virágok között, úgy áll a testvéri szeretet. A legönzetlenebb s talán ezért a legnagyobb. Nem kíván önfeláldozásért sem elismerést, sem semmi mást. Átöngő szerető szíve a szenvedő testvért a gyöngédség ezer nemével és életet ad újra, mikor az majdnem elveszett.

Magyarország áldva tekint az asszonyra. aki az ő szentjének legnagyobb jótévője volt!

dokon gyászoló polgárság, méltóan a budapesti polgárokhoz, mely az egyetemi ifjusággal nem tüntető csoportot, de polgárőrséget alakított, művelt közönség, férfiak, hölgyek és a nemes tanuló ifjuság helyett már csak is a **csöcselők** venne részt. Azt se feledjük, hogy Kossuth végakarata volt a liberális egyházpolitikai reformok diadalra juttatása. E végakarata csak is pártok egyetértése útján vihető keresztül: ne zavarják ezt az egyetértést kis emberek izgató szándékai.

Tanító-képességi vizsga a debreceni ev. ref. tanító-képezdeben.

Kossuth Lajos halála előtt a tanítóképeségi vizsga megtartására nézve Főtiszteletű Kiss Áron püspök úgy intézkedett, hogy az illető tanítók és tanítójelöltek ápril hó 1-ő napján tartoznak jelentkezni az igazgatóság előtt, 2-ik napján írásbeli, 3-ik és több napjain pedig szóbeli és gyakorlati vizsgák tartatnak.

Mint hogy azonban ápril 1-ő napján azaz vasárnapon mint Kossuth Lajos temetése napján itt Debrecenben gyász istentisztelet fog tartatni erre való tekintből a vizsgára jeleutkezés és felvétel ápril 2-ik napjára halasztatott; következőképen a vizsgának minden egyes része: egy nappal tovább halasztatott.

Debrecen, 1894. március 28.

Joó István,
tanítóképezdei igazgató.

A „Magyarország” tárcájában Szigetvári Iván azt ajánlja, hogy „gyűjtsünk tehát országosan, adakozzunk közös pénztárba s ha eljön az ideje, akkor döntünk, hogy hol állítsunk szobrokat. Azt azonban még egyszer mondjuk, hogy Kossuth Lajosnak ne egy szobrot állítson a magyar nemzet.

Szerző-ugyanaz, kinek a debreceni egyetem felállítására ellen írott, azóta 1 1/2 millió korona adomány által megcélzott céljára annak idejében oly derekasán felelt meg Kiss Albert orsz. gyűl. képviselő — s szobor felállításai helyéül felsorolt városok között — Debrecent első helyen említi.

A debreceni helyi vasút részvénytársaságnak f. évi ápril 1-ő napjára egybehívott VII. rendes évi közgyűlése az országos gyász iránti tekintetből, az igazgatóság határozata folytán, folyó évi ápril 15-ére halasztatván el, erről a t. részvényesek értesítettek.

A kereskedelmi akadémiában Kossuth eltemetésének napjára nem lesznek előadások. az ifjuság továbbá hat hétig gyászjelvényül fekete karszalagot fog viselni. Ápril 6-án az akadémiai dalárda és önképzőkör közreműködésével **gyász ünnepély** fog tartatni. — Az ifjuság körében szép eredményű gyűjtés folyik egy a Kossuth ravatalára küldendő koszorú, és a debreceni Kossuth-szobor alapjára.

A debreceni kereskedő ifjuság önképző egyesülete holnap este 8 1/2 órakor. saját helyiségében r. k. közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgyát Kossuth gyászolásának módzatai fogják képezni.

Kossuth Lajos nagy hazánkfia temetésekor, azaz ápril hó 1-én, vasárnap d. e. 10 órakor az **ág. hitv. ev. templomban** gyászisteni tisztelet tartatik, mely alkalommal a „munkás dalegyet” gyászadalokat énekel. — Ugyanekkor **offertorium leend Kossuth Lajos szobrának javára.**

Lelkes honleányok, mint értesülünk, gyűjtést indítottak egy **ezüst koszorú** költségeire, melyet a debreceni nők nevében szándékoznak letenni Kossuth Lajos ravatalára.

A vasárnapi temetésre menő debreceni küldöttségek száma naponként szaporodik. A kereskedelmi és iparkamara a kereskedő társulat és a kereskedelmi akadémia küldöttségeket nevez ki a temetésre, melyek megbízók nevében koszorukat visznek Kossuth ravatalára. A koszorúk holnap megtekinthetők lesznek a Zádor Lajos üzletében.

A főiskolai ifjuság az 1849. aug. 2-iki debreceni csata emlékét örökítő kőoroszlánt gyászfátyollal vonja be.

A debr. ev. ref. összes elemi iskolában tekintettel Kossuth Lajos vasárnap végbenemő temetésére az előadások egész héten szünetelnek s így csak hétfőn reggel kell a gyermekeknek iskolába menni.

— A mende-mondák megifolása. A Buü. Corr. következőket írja: Néhány ellenzéki lap — sajtóságos véletlen, hogy épen csak azok, amelyek nálunk a kormány egyházpolitikájával ellentétes állást foglalnak el — csak úgy dulakodik hasábszámra a kormányválságról, vagy legalább is a miniszterek közötti ellentétekről szóló hírlélek feltalálásában. Felesleges még külön hangsúlyoznunk, hogy mindezek a hírlélek és 3-omittas találatások teljesen a aptalanok. Nem igaz, hogy Wekerle miniszterelnök, utolsó bécsi útja után nem jött volna a szabadelvű párt klubjába. A miniszterelnök véletlenül a pályaháztól egyenesen a körbe hajtatott, és itt soká értekezett a még ott volt Hieronymi és Lukacs miniszterekkel. Alaptalan és egyenesen ráfogás, hogy a miniszterek közt a gyász obogók kitűzésére nézve a legkisebb nézeteltérés is létezett volna. Épen oly alapl nélküli az az állítás, hogy az operaházon pénteken délután kitűzve volt gyászlobogó egy bécsi távirat következtében vonatott volna be. Arról sem a miniszterelnök, sem a belügyminiszter nem tehetett, hogy Zichy Géza gróf elhitte két ellenzéki lap munkatársainak, hogy a képviselőház épen most határozza el egyhangulag, hogy az operaházon is kitűzessék a gyászlobogó Pénteken délután a képviselőház ülése után nem volt semmiféle minisztertanács. A miniszterek ugyan, mint máskor is gyakran, a ház ülése után rövid ideig még együtt maradtak, de csak azért, mert Hieronymi belügyminiszter közölte minisztertársaival, hogy a főkapitány azon jelentése után, hogy saját közgeivel a rendet többé az utcán fenntartani nem képes, a miniszter a főkapitányt katonai karhatalom igénybevételére felhatalmazta; a mit a miniszterek tudomásul vettek.

— Belföldi hírek. (Wekerle Sándor miniszterelnök útja.) A magyar miniszterelnök bécsi utazása — a delegáció elé terjesztendő kérdésekkel van kapcsolatban. A közös minisztertanácskozás már régebben ki volt tűzve, de csak most tarthatják azt meg. — (A husvét szünet után.) A képviselőház tudvalevőleg a jövő hétfőn ül újra össze. Ez ülés napirendjére a házassági jogi törvényjavaslat folytatolagos tárgyalását, illetve a záróbeszédet tűzték ki, amelyeknek sorát a Budapesti Correspondenz szerint Teleszky István előadó fogja megnyitni. A szavazás előreláthatólag szerdán lesz.

Miért nem megy a pécsi dalárda Fiuméba?

Debrecen, március 26.

A „Pécsi ujság” f. évi 58. számában ilyen felirattal jelent meg egy cikk **Intimus** aláírással, melynek nem kevesebb a célja mint értésére adni a t. c. közönségnek, hogy Pécs ezuttal miért maradt el a versenyről.

Csak hogy Intimus ur is úgy tesz, mint a sanda mézárós, nem oda üt a hova néz. Okokat hoz fel hanem első tekintetre látja mindenki, hogy egyedül az igaz okot hallgatta el.

No de menjünk sorján. Hát mindenek előtt megtámadja Intimus ur magát a pécsi közönséget mint a melynek

szemében — „bár a pécsi dalárda akkor és ott aratta le a babért más dalárdák elől a mikor és a hol akart?” (?) nem nőtt nagyobbra s a pécsi dalárda nagy dicsősége hidegen hagyta az ottani közönséget.

Természetesen mi nem ismerhetjük a pécsi közönséget, de alig csalódunk ha azt hisszük, hogy a közönségnek ez a látszólagos hidegsége csak azért van, mert senki sem tartja dicsőségnek ha a jobbra fizetett templomi énekes kből álló dalárda legyőz olyan dalárdákat, melyekben túlnyomó az iparos elem, s így tisztán laikus egyénekből állanak. És mert a pécsi közönség ezt tudja, érzi, nem csodálkozunk ha szemében nem nő nagyobbra az ő hirneves dalárdája, ha nem lelkesedik érte, úgy, mint más közönség a maga bár laikus elemekből álló, de törekvő dalárdájáért.

Hogy azonban a pécsi dalárdának ezen folytonos babér aratása a többi dalárdákban irigységet keltett volna — ez teljesen valótlan állítás; igaz egyedül az, hogy maga a pécsi dalárda sincs megegyedve a maga nagy sikereivel, mert érzi, hogy az bizony nem nagy dicsőség mikor egy képzett muzsikális ember legyőz egy egyszerű iparost a kinek talán az apja se látott hangjegyet soha. Mindenesetre hibája a központi kormányzatnak, hogy egy ilyen óriási előnyökkel bíró együletet verseny a fociját olyan együlettel a melyek csak vas szorgalom után tudnak oda emelkedni is, hogy versenyképesek legyenek. Nos hát ezt érzi az pécsi közönség önkénytelenül is és ez csak finom érzékének tanubizonyosága.

A mi már a küllelenséget illeti — amin a többi dalárdákat nevezi Intimus ur — ilyenek aligha léteznek, ez csak egy beteges agy rémlátománya, s talán csak azért hozatik fel, hogy a pécsi dalárda nagysága annál inkább kiűnjék. Nincsenek ellenségei azért, mert a hazában a magyar nemzeti dalt művelni, a nemzeti eszmét terjeszteni mindenkinek — a ki a nemzeti haladásnak igaz barátja — kötelessége; s a mely dalárda a maga közönségének kedvencévé tulta magát felküzdeni, az bizonyára megtalálta a helyes utat a hazafiak szívéhez: ellenben a melyik nem tudja magát megkedveltetni, az aligha helyes uton jár. Fordítsa csak a pécsi dalárda is minden erejét a magyar nemzeti népdalok műve ésére s adjon kevesebbet a templomi énekekéből, a magyar közönség lelkesedni fog érte, mert hogy Pécs közönsége lelkesedni tud, a t mi mit tapasztalásból tudjuk.

Tegyen úgy a pécsi dalárda is, mint a debreceni, mely négy év alatt 8000 frtot énekelt össze jótékony célok a. álljon élve minden kulturális mozgalomnak, legyen nélkülözhetetlen faktor mind a jótékony-sá i aktualis s az a jó közönség bizonyára támogatni fogja. Mert bár a debreceni dalárda nem hódította meg a külföldet, de megszerezte illetően ténykedése által szülővárosának szeretetét és nagyrabec ülését.

Most mutatkozik már a tisztelt Intimus ur a maga éretlenségében, midőn leghatalmasabb indoknak azt állítja oda, hogy ő nem akar gúrtart pengetni ott, a hol „Adria gyöngye és a kálmánista Róma” csokolóznak. S nyíltan kimondja, hogy Pécsnek megüzenték Fiuméből, miszerint ott (i. e. Fiumében) ezuttal csak Debrecen láttatik szívesen. Diplomata fufanggal kieszt do'ognak tartja a kedves cikkirő azon ténny, hogy Debrecen meghívta Fiumét magához, s hozzá teszi: „majd meg fogja látni Fiume, hogy a dalünnep után mint hagyja őt ott a faképnél a ravaszul számító Don Juan.”

Hát nem tudjuk van-e még, Pécsen egy másik ilyen n okos ember, annyi bizonyos hogy nálunk bezindelyeznák a fejét. A „Magyar Tengerpart” című fiumei lap ugyan elég férfiasan visszaverte ezt a orvtámadást, melynek nincsen más célja, mint kedvét venni a többi dalárdáknak is a verseny n való megjelöléstől; de ehez nekünk is van egy kis szavunk. Először is bármennyire intim barátságban legyen Intimus ur a pécsi dalárdával, nem hisszük, hogy ez a dalárda így gondo kozoának, mert ez oly kiskorúságot, a férfiaságnak oly nagy mérvű hiányát árulná el, hogy már ezért el kellene, hogy forduljon tőle a közönség.

Mi részünkről eddig nem tudtuk, hogy az a júni, mely itél a dalárdák fe ett, befolyá-

solható, úgy látszik Pécsen már tudják; nem tudtuk, hogy egy dalárdának sikerét kockáztatja az, ha másokat csokolózni lát, ime a pécsi dalárda, mely minden babért, mindég learatni kész sajnálja, hogy nem minden csókot is ő kap egyszersmind.

Intimus ur pedig nem látja az erdőtől a fát, nem veszi észre, hogy milyen sértést bocsátott szelnek a fumeiek, illetve a fumei dalárda ellen, mikor felmeri róla tenoi, hogy mindén más dalárdát mellőz, csak hogy a debrecenivel csokolózhasson. No de ez a fumeiek dolga; még csak annyit akarunk Intimus urnak becs-s tudomására hozni, hogy a fumeieket nem a debreceni dalegyület, hanem Debrecen város törvényhatósága hívta meg, és pedig az első meghívás nem is mostanában, hanem ezelőtt 14 évvel történt, mikor a debreceni kirándulók Fiumében voltak. Hogy aztán a fumei dalárda is eljött s hogy ezeket meg a debreceni dalárda látta szívesen, azt hisszük, ezt csak mindenki természetesen fogja találni és bizonyára így tett volna a pécsi dalárda is, de még a pécsi közönség is az egy Intimus ur kivételével. Já, hogy meg nem rövja Intimus ur a debreceni dalárdát azért is a miért a fumei dalárda lobogó alapjához 1000 koronával járult. Ugyan melyik testvér-egyesületet segélyezte már a hirneves pécsi dalárda?

C cikkirő szerint Pécs (pardon! pécsi dalárda!) a fumei országos versenyen nem számíthat az absolut becs komoly bírálatára. Meglepően hízegő szavak az alakítandó Jurynak, méltó, hogy e bíróságnak mindenik tagja notizába fejegyezze! De a központi kormányzat is meg lehet elégedve kedves délelgetett gyermekével, a világhírű pécsi dalárdával, mely előre kimondja, hogy nem tud komolyan és pártatlanul mérlegelni.

Végre aztán — a cikk végén — Intimus ur a daloskör egyéb belső dolgait is okul hozza fel, de ezekről nem akar szólni.

No pedig ezek az el nem mondott okok a valódiak, mert az elmondottakat nehéz elhinni azokból csak a sárka irigység beszél — hanem az el nem mondottak, azok aztán igazán okok. Kettő van ilyen.

Egyik az, hogy ezuttal a buda i dalárda is versenyez, már pedig tessék végig nézni a dalár-versenyek történetét, látjuk é ott valahol Pécsot, a hol Buda van? Sőt látjuk-é Pécsot bejelentve valahol addig, míg Buda nem nyilatkozott? Ez az oka, hogy Pécs a szabályoknak egyenes megszegésével mindég a határidő letele után jelentkezik versenyre s csak a központi kormányzat gyengesége, hogy nem alkalmazza a törvényt Pécsre, holott például Nyiregyháza alkalmazta azt. Itt a sánda mészáros Debrecen üti, pedig Buda jelent meg a láthatáron!

A másik igazi ok már egészen közel fekvő. Tudvalevő dolog, hogy a pécsi dalárda főerejét azon egyének képezik, kik hivatásuknál fogva templomi énekesek. Így például ország-hírű tenoristájuk Hoffer, székesegyházi főkantor. Ezeknek a pünkössti ünnepek miatt otthon kell maradniok, mert hivataluk ilyenkor a templomhoz köti őket. Ez már aztán alapos ok, hogy a dalárda is otthon maradjon, mert ha a klarinetből kivesszik a sipot bizony nem szól az.

A dicsőséges pécsi dalárdának pedig azt ajánljuk, hogy az ilyen jó szolgálatokat köszönje meg Intimus barátainak mert arra semmi szükség sincs, hogy a dalegyület közötti testvéri jó viszonyt valaki ilyen indokolatlanul megzavarja.

Gyöngérszuró.

Színház.

* Szá hatvanegyedik előadás. Herczeg Ferenc darabja „A dolovai nábob leánya” nagy tanúság a mellett, hogy a mi az életből van véve s a miben az élet, a társadalom egy darabja s az azt mozgó tényezők jól tükröződnek, annak — legyen az akár elbeszélés, akár szindarab — maradandó a hatása. Ezt a darabot már öt-hatszor látta a közönség, tegnap, a gyásznapok érzelmei és izgalmai dacára,

mégis szép számu közönség jött a színházba. A jó és összevágó előadást élvezve, szívesen látták az új társadalmunk életébe már meglehetősen beleolvadt katonatisztek élhető képeit, a jól festett bácskai gentry életet és mindazt az üryességet és eredetiséget, amelyet e darabba tudott önteni a szerző Herczegh Ferenc. Kétségtelenül ő a mi legújabb írói világunk legeredetibb és a modern magyar társadalom festésében legserényebb és leghivebb jelensége. Tegnap mutatta be magát Tarján főhadnagy szerepében Pethes Imre, a színház új hősszerelmese. Nagyon kitűnő akvizíciója Tiszai igazgatónak. Megjel-nése rokon-szenves, organuma kellemes, játéka természetes, viselkedése otthonos és urias. — Ugy jelent meg, hogy mielőtt szólt volna, a délceg katonatiszt rögtön megkapta a buzdító tapsot. Annyi bizonyos, hogy jövőre ebben a szerepkörben nem kapunk színfalhasogatást, monoton deklamálást, végül elcsukló kiabálást és hideg zuhanyt a legizőbb jelenetekben, mint a hogy abban a lefolyt saison alatt volt részünk. A Debrecenben még nem ismert tagok közül eddig Pethest akceptálta a közönség egész határozottan. A többi szereplők közül Bácsné rokon-szenves Domaházinét produkált, Csernői Bertma oly érzelmes és kedves Vilma volt, hogy a sárosmegyei e betűket is elnéztük neki, Kiss Irénnek (Szentirmayné) szüksége lett volna egy kis eleganciára, mert ennek az asszonykának csakis a különységét tudta visszaadni. A férfiak közül Tapolczai in kegyetlen rossz-szul festett a huszártiszti ruha és épp úgy meglátszott a katonás modor affektálása, mint Péchy Kálmánon a kemény katona tisztii modor erőltetett volt. Rózsahegy i herceg Kósza Gyurka volt és nem Biliczky, bár itt-ott kelves is tudott lenni. Jók voltak Sándor Emil, (Jób), Hevesi Gábor (Merlin báró), Püspöki Imre (ügyvéd) sat. Megemlítjük hogy a katonai zenekar tegnap este elfoglalta helyét az orchestrumban. Jól tette, ilyen tapintatosan és tisztességesen eljáró zenekart csak rokon-szenyvel lehet fogadni.

* A színház gyásza. Ma a színház — a nemzetigász folytatán — zárva lesz, valamint ugyanez okból április 1-én vasárnap is. Holnapután az előadást „Magyar nemzet gyásza” című allegorikus képlet előzi meg s követi Hegedűs „Bibor és gyász” című történeti drámájának előadása. Örvendünk, hogy Tiszai igazgató ily kielégítő módon anyagi áldozat árán igyekszik részt venni a nemzet gyászában.

Helyi hírek.

— A főiskolai ifjusághoz dr. Kovács Sándor akadémiai igazgató felhívást intézett, hogy az esetleges tüntetésektől tartózkodjanak. Semmiféle olyan, a Kossuth Lajos halála után lefolyt tüntetésről nem tudunk, a melyben a nemes tanuló ifjuság és általában a művelt közönség részt vett volna, ha pedig történt valami, azt csakis azzal a sajnálattal vette tudomásul, a melyről dr. Kovács Sándor akadémiai igazgató tanár felhívásában is szó van. Sajnálók, ha egyes lapok az esetleg történt botrányos zsvajgást és annak rendezőit a nem éppen dicséretre méltó hírlapi szenzáció kedvéért felfujnak és figyelem tárgyává tennék. A kinek valóban szíven fekszik Debrecen közönségének jó neve, az ily események világgá kürtölésétől óvakodni fog. A különben megszívlelésre méltó felhívás így hangzik:

„Mindkét akadémia t hallgatóihoz! Azok sajnálatos kihágások, melyek Kossuth Lajos

nagy hazánkba temetését megelőzőleg a fővárosban előfordultak s melyeknek híre minden igaz s a gyász súlyát mélyen érző honpolgár lelkületét oly fájdalmasan érintette, kötelességemé teszi, hogy akadémiánk hallgatóit az összes tanárkarok nevében fölkérjem arra, mikép minden oly kísérlettel, mely az országos gyászra zavarólag s megkisebbitőleg hatna: indignációval forduljon el. A Kossuth nevét megillető tisztelet, a halála által felkeltett mély gyász, a tanuló ifjuság önbecsérete, főiskolánk jó hírneve: szóval minden tiltakozik a rendnk ily megzavarása ellen.

Felette leverőleg hatna reám, mint jelenlegi igazgatóra minden oly panasz, mely ily irányban akár az egyházi, akár a politikai hatóságok részéről nyilvánulna előttem.

Azon reménynek adok kifejezést, hogy minden törvényellenes s a gyász napjaiban kétszeresen megbotránkozató cselekménytől távol tartandják magukat s tennük helyezett bizalmamnak meg fognak felelni.

1894. márc. 28.

Dr. Kovács Sándor

akadémiai igazgató

— Debreceni egyetem. Dr. Boldisár Kálmán és Zoltai Lajos a Kossuth-utca V. tizedének. A csoportjában befejezték a házanéki gyűjtést, melynek összes eredménye 260 korona és 10 fillér. Ez összeghez járultak Zoltai Lajos 100, dr. Boldisár Kálmán és Szentpétery Ferenc 50—50 koronával továbbá Trázszy Alajos és László 20, Medgyaszay Sándor 10. Nagy János, Nagy Mihályné, Balogh János 4—4, özv. Tóth Sámuelné, Tóth Ferencz, Horváth Józsefné, Borsy Dániel, Ungvári József, Pap Dániel, 2—2 Kéki József 1 koronával, id. Kozma József 80 Gede Istvánné 60, Vilmányi György, Vanicskó János, Labonc István 40—40, Trón Lajosné 30, U. G. 20 fillérrel.

— Kossuth szobrára eddig a következő felkes adakozások gyűltek be a „Debreceni Ellenőr“-nél:

Tóth Béla építész	200 korona
Rózsa Lajos	20 „
A „Debreceni Ellenőr“ szerkesztősége	20 „
Spiegel Miksa mosó és ruha tisztító üzletéből	18 „ 80 fillér
(Ehhez járultak: Spiegel Miksa 6 korona, Csuti Et. k. a. 2 korona, Kaszás Zsuzsanna k. a. 2 korona, Kocka Rozália k. a. 2 korona, Weber Mari a. 1 korona, Tóth Andrásné a. 1 korona, Horváth Gyuláné a. 60 fillér, Molnár Józsefné a. 60 fillér, Groszmann Lina k. a. 1 korona, Csengeri József 1 korona, Ungar Gábor 1 korona, Stréber Mari k. a. 60 fillér.)	
Bárcsy Tikos Anna	50 fillér
Csapó István	40 fillér
Csapó Juliánna	40 „
Kovács Ferenc	80 „
Összesen:	310 korona 40 fillér

További adakozásokat szívesen veszünk és nyilvánosan nyugtázzunk.

— A póttartalékosok bevonulása. Az 1889 és 1891. évben sorozott és a tavalyi fegyvergyakorlatokról elmaradt póttartalékosok f. év ápril. 16-án vonulnak be 13 napi fegyvergyakorlatra. A kik behívó jegyeiket még nem kapták meg, de az idén soruk van, jelentkezzenek a Komáromy-féle házban elhelyezett katonai ügyosztálynál.

— Uj segédmérnökök a városnál. A főmérnöki állásnak helyettesítés útján történt ideiglenes betöltése folytán a városnál szükségessé vált két segédmérnöki állásnak ideiglenes kirendelése, melyekre a tanács Fodor József helybéli építész és Kósa Lajos pozsonyi városi segédmérnököt alkalmazta, akik hivatalukat április 1-én foglalják el.

— Halálozás. Polgár Doby Mihály e hó 27-én délután fél 2 óraker, életének 76-ik évében, hosszas gyengélkedés után elhunyt. A földi részek e hó 29-én, csütörtökön délután 3 óraker fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint Hatvan Csók-utca 1515. számú háztól, a nagytemplomban tartandó rövid ima után, a hatvan-utcai sirkertben örök nyugalomra tételni.

— Önkéntesek ö-öme. A mi vitézlő önkénteseink a husvétii piros tojásban kapták meg a charge-jelző csillagokat, a melyek már javában ott ragyognak a gallérokoo. A 39. gyalogezrednél előléptek szakaszvezetőkke Öreg Béla, Borsy János, Nagy Béla, Turai Farkas; káplárok: Csapó Zsigmond, Cséke Sándor, Davidházy Sándor, Halma György Kálmán, Csizséri Endre, Szűcs Sándor, Grósz Samu, Kopeczek János, Redl Siegfried, Uzonyi Géza, Filipp Alfréd, Besenyei Dániel; örvezetők: Mórász Sándor, Szőke Adolf, Erber Ernő, Hirsch Nándor. Négyen maradtak közlegények — a kik azonban a legközelebbi előléptetések alkalmával szintén hozzájutnak talán egy kis fehérséghez. Kivánjuk mindannyioknak a tisztii rangot jelentő csillagokat is.

— A debreceni állami főreáliskola növendékei tegnap hajnalban érkeztek vissza egy hétig tartó husvétii körutjukról. E. hó 19-én indultak el Balugyánszky Béla tanár vezetésével s Budapesten és Zakányon át egyenesen Fiuméba mentek, hol az ottani iskolák tanulói kitüntető szíveséggel fogadták és kalauzozták őket. Innen tettek aztán kirándulásokat Abáziába, az annyira hirre kapott remek fürdőhelyre, hol most a németek császári is időzik családjával s Adelsbergbe, a világhírű cseppkőbarlang megtekintése céljából. Megnézték s bejárták magát Fiume városát, valamint a fölötte emelkedő Terlatto várromot, a Franzeánok ősi fészkét. Visszajövet egy napot időztek a türető fővárosban s egy kellemes társasut emékeivel és tapasztalataival gazdagodva tértek vissza az Alföld metropolisába.

— Kormány-képviselők az érettségi vizsgáknál. A vallás és közoktatásügyi miniszter már kinevezte az autonóm felekezeti középiskolák ez évi rendes érettségi vizsgálatához a kormányképviselőket. A debreceni főgimnáziumhoz dr. Ballagi Aladárt, a m-szigetihez, dr. Felméri Lajost, a hódmezővásárhelyihez Békési Gyulát, a szatmárihoz György Endrét, a nyiregyházaiban Békési Gyulát nevezte ki. A debreceni kollegium tanárai között lesznek kormány-képviselők: Csiky Lajos a csurgói, Géresi Kálmán a székelyudvarhelyi főgimnáziumnál.

— Tilos a próbatanítás. Ezt mondta ki a Közoktatásügyi miniszter f. hó 12-én 6854. sz. a. a kir. tanfelügyelőhöz küldött következő körrendeletben: „Felhívom a tanfelügyelőseget hogy mindazon tudomására jutott vagy jutó, akár községi akár felekezeti iskolai tanítválasztási eseteket melyeknél a tanító megválasztása a pályázók által az illető iskolaszékek előtt tartott próbatanítás figyelembe vétele alapján törvényt a község és az iskola jellegének és fokozatának érintésével haladéktalanul jelentse ide fel.“

— Kik akarnak honvédtisztek lenni. A m. kir. honvédségi Ludovica Akadémiában az 1894/95. tanév kezdetén magyar állami, alapítványi és flztéses helyekre összesen 90 új növendék vétetik fel az első évi tanfolyamra. A felvételi föltételek hivatalos órák alatt megtekinthetők a Komáromi háznál évő katonai ügyosztálynál.

Táviratok.

(A „Debreceni Ellenőr“ s. tudósítójától.)

Gyászszertartás Turinban.

— Érk. 3 ó. 15 p.-kor. —

Kossuth Lajos koporsója felett ma délelőtt tartották meg az ünnepélyes egyházi szertartást a valdensi reformátusok templomában.

Kilenc óraker a család tagjai, a magyar és olasz küldöttségek a templomba mentek, magukkal vivén meghívó testületeik és hatóságuk koszoruit. A deputátusok között volt Turr tábornok, ki a marsalai ezreket képviselte.

Először Peyrot lelkész olaszul,

azután Veres József orsz. képviselő, orosházai ág. ev. pap magyarul, Appia lelkész pedig franciául imádkozott a nagy halott felett.

Szertartás alatt a turini nők ének kara gyászdalokat zengett. A kis templomot hangos zokogás töltötte be.

Peyrot lelkész bucsu imája után megindult a gyászmenet.

A koporsó körül egyetemi polgárok lépdeltek kivont karddal. Az utcákon mindenfelé roppant tömeg, mely kalap levéve, mély megindulással nézte a csöndes, ünnepélyes gyászmenet elvonulását.

Az indóházban Turinó város polgármestere, Völi, megható beszéd kíséretében adta át a magyar főváros küldöttségének a drága hamvakat. — Márku polgármester vette át Kossuth kihült tetemeit.

Helpy Ignác ezután olasz nyelven intézett beszédet a közönséghez. Mire Bartók Lajos elszavalta ódáját. Majd a függetlenségi és 48-as párt nevében Bartha Miklós, a szabadelvűpárt részéről Rohonczy Gedeon, a függetlenségi párt nevében Sturmann György és a nemzeti párt képviseletében Szentiványi Árpád tartottak gyász beszédet a dicsőült felett.

Jókai Kossuth ravatala felett.

— Érk. d. u. 3 40 p. kor. —

A vasárnapi temetésen a képviselőház nevében Kossuth ravatala felett Jókai Mór fog beszédet tartani.

A turini temetés.

Turin, március 27.

— Érk. e te 9 óra 25 percker. —

Ma délelőtt érkezünk Turinba s mindenfelé a nagy olasz főváros részvéte és szeretete, Kossuth Lajos emlékének kegyeletes tisztelete környékez. A vidéki küldöttségek — köztük a debreceniek is, a képviselető ház tagjai után tisztelegtek a gyászoló családnál s az ott kifejtett jelenetek mindenkit könyekre fakasztottak. Koszorunkat elhelyeztük; óriás szímu koszoru van már a gyászhelyen felhalmozva. Itt van Fiume küldöttsége s elmondhatjuk, hogy a — képviselőház és a főváros — küldöttségei mellett Fiume és Debreczen küldötteit részesítik legnagyobb megkülönböztetésben. A reggel 9 óraker le folyt gyászos isteni tiszteletet a legmeghatóbbak egyike volt.

Temetés Turinban.

Torino, március 28.

— Érk. d. u. 4 óra 10 p.-kor. —

A temetési szertartás a valdensi protestáns templomban ment végbe, melynél három lelkész működött közre. — A gyászmenetben, mely a protestáns templomtól a pályaudvarig a koporsót kísérte, ötven testület és száz-ezer ember vett részt. A vasutnál a turini és budapesti polgármesterek, Rohonczy, Helfy, Szentiványi, Bartók és Bartha képviselők nagy hatással beszéltek. Kossuth Ferenc könyezve, mély meghatottsággal mondott köszönetet. A különvonat a koporsókkal és az azokat kísérő küldöttségekkel ma este nyolc óraker indul Turinból.

Márk Endre.

Irodalom — Művészet.

* Uj zeneművek. Rózsa-völgyi és társa cégnél öt új zenemű jelent meg Zsadányi Armánd Csinka Pauna hallgató és ábrándot bocsájtott közre. A 11 lapra terjedő mű a (18-ik századból való népdal-variációkkal) Jókai Mórnak van ajánlva; ára 3 korona, Hegedűre és zongorára írta: Zsadányi. — A Magyar mūdalog gyűjteményében Major Gyula

dala: A kis hamis... (Goethe költeményére) jelent meg magyar és német szöveggel 1 korona 50 fillérért kapható. — A Mlodák sorozatában Kapi Gyulától a Rachel siralma (Arany János költésére) látott napvilágot. A zongorára alkalmazott mű ára 2 korona. — Schimenz László Kriegshafen-Klänge című keringőt, Czegléd Ágost pedig „Der schmucke Lieutenant“ című indulót írt, amaz 2 koronáért, ez utóbbi 60 krajcárért szerezhető meg.

Vegyes hírek.

* **A Kossuth könyvtár átvétele.** Megirtuk, hogy a kultuszminiszter kiküldte Turinba dr. Fehérpataki László múzeumi őrát a Kossuth-könyvtár hivatalos átvételére. Fehérpataki már át is vette a könyvtárt, de csak en bloc, mert a részletes átvétel a mostani izgalmas, szomorú gyászoló házban lehetetlen, most csak hivatalosan lepecsételte a könyvtárt.

* **Jókai az angol irodalomban.** Csak nem rég jelent meg angol fordításban Mikszáth Kálmán Jó palócai „The good people of Palozs” cím alatt és az angol kritika osztatlan elismeréssel adózott Mikszáthnak. A napokban pedig Jókai néhány novellájának angol fordítása hagyta el a sajtót „In Lowe with the Czarina” cím alatt. Habár a fordítás nem jó — mondja a Pall Mall Gazette — és ez a kis kötet éppen nem alkalmas arra, hogy Jókai csodálatos írói egyéniségéről helyes képet adjon, legalább fogalmat nyújt az ő lángeszéről, Jókai gyönyörűségein és humora ragyogó stílusa könnyű. Négy történelmi beszélt tartalmaz a kötet (angol címeik: „Pugascoff trónkövetelése”, „Tamerlán és Bajazet harca”, „A spanyolok Chiliben”, végül „Mustala és Rasghib”) és két vonzó leírást, köztük az 1446-iki üstökös történetét. Jókai költészete már nem ismeretlen az angol közönség előtt; bizonyos, hogy ez a kötet is szaporítani fogja csodálóinak számát és öregíteni a magyar irodalom megbecsülését a külföldön.

* **Halálozás.** Hajdu Sándor, Jász-Kun-Szolnok vármegye alispánja elhunyt. Nevét utólagosra a kolera-járvány idejében emlegették, a belügyminiszterrel való konfliktusának alkalmával. Halálát hosszabb betegeskedése okozta.

* **Dowe golyópáncéljának sikere.** Dowe a manheimi szabó, a ki most Berlinben tesz próbát új golyófogó páncéljával, tegnap plakáton tudatta a néppel, hogy este a téli kertben fölölti a páncélt s Martin lövész-mesterről magára lövet, hogy páncélját kipróbálja. Az ezerszámra összehűlt népaazonban csatlakozott várakozásában, mert a föltaláló az utolsó percben lemondott szándékáról, s helyette egy életnagyságú huszárbírára csatolták a páncélt. Martin mester 88-as gyalogsági fegyverrel tizenöt lépésről rálőtt az alakra, s háromszor a centrumba talált. A golyók megakadtak a páncél belsejében s egy sem hatolt át. A közönség megtapsolta a föltalálót.

* **II. Rákóczy Ferenc születésnapja.** Tegnap 218 esztendeje annak, hogy a magyar szabadság egyik kimagaslóbb apostola és védelmezője, II. Rákóczy Ferenc Zemplénmegyében Borsi községben született. Nevezetes egy hónap ez a március a magyar történelemben. Március 15-ike a nemzeti ébredés dicső örömnépe. Március 20-án halt meg ennek a nemzeti ébredésnek lángelkű apostola Kossuth Lajos. És március 27-ike születésnapja annak a szabadsághősnek, ki száműzve idegen földön adta ki hatalmas lelkét s a kinek sorsában oly meglepő hasonlatossággal osztozott a most folyó század nagy embere: Kossuth Lajos.

* **A Muhi pusztá új ura.** A tatárjárás idejéből híres Muhi pusztá, Borsodmegye egyik legnagyobb birtoka, gazdát cserélt. A 3700 holdas uradalmat Freund Salamon, eddigi birtokostól Semsey László balmazújvárosi

nagybirtokos 850,000 forintért megvette. Az új birtokos 1896. évi októberben fogja átvenni tulajdonát.

* **(Emberévő kórorvos)** A Belgrádban megjelenő Novosti című lap újságolja, hogy egyik közeli községben a kórorvos egy öngyilkos ember holttestének boncolása alkalmával kivágta a hullából a máj felét, aztán elvitte a vendéglőbe és ott megette. Az emberhusból, mint utóbb kitért, még asztaltársait is megkínálta, kik mit sem sejtve, jóízűen falatoztok a sült májból.

Építkezések.

(1894, március 28-ig.)

Dávid István, 748. sz. lakos, 2413. tsz. Dienes Bernát, 1508. sz. l. 2418. tsz. Fodor Erzsébet, 195. sz. l. 2415. tsz. László János, 3602. sz. l. 2420. tsz. Nagy Ferenc, 2868. sz. l. 2421. tsz. Nagy Sándor, 1739. sz. l. 2422. tsz. Vágner Gyula, 87. sz. l. 2423. tsz. Vitárius Benjámin 2405. sz. l. 2424. tsz. Ranunkel H. fia, 1711. sz. l. 2453. tsz. Kovács József, 480. sz. l. 2455. tsz. Balog János, 487. sz. l. 2480. tsz. Kulcsár László, 1815. sz. l. 2481. t. Horváth Ferenc, 3480. sz. l. 2482. tsz. Kucik István 2389. sz. l. 2485. tsz. Sinkmayer János 150. sz. l. 2484. tsz. Ungvári József, 1525. sz. l. 2520. tsz. Gyarmathy István 1378. sz. l. 2531. tsz. Németi Mihály 1545. sz. l. 2552. tsz. Csúrka István 2710. sz. l. 2590. tsz. özv. Várdi Mihályné, 3290. sz. l. 2591. tsz. Izr. hitközség, 2697. tsz. Tóth Sándor, 367. sz. l. 2708. tsz.

(Folyt. köv.)

Meghaltak.

1894. márc. 10.-tól márc. 24.-ig.

Kossuth-Varga utcán: Rózsa Sándor 2 1/2 é. r. f. béhurut. Szönyi Juliánna 3 hón. görcsök. özv. Vetéssy Mihályné 65 é. ref. álképlet. özv. Dankó Jánosné 70 é. ref. álképlet. Kotovics András 9 é. ref. torokgyík. Soltész Béla 1 hón. kath. tüdőlob. Magyar Rózsa 3 hón. kath. torokgyík. özv. Somogyi Balint 70 é. ref. aggkór. Zinger Jánosné 34 é. ref. tüdőgümőkór.

Csapó-Péterfián: Tolnai Mária 11 é. ref. szivbaj. özv. Rót Antalné 70 é. r. kath. aggkór. Molnár Terézia 3 hón. ref. béhurut. Kovács Juliánna 9 hón. ref. görcsök. Biró Juliánna, 1 é. 6 hón. ref. angolkór. Bajdó János 5 é. 5 hón. ref. rones. toroklob.

Piac-Hatvan utcán: Guttman Heléna 7 hón. izr. béhurut. Winkler Regina 19 é. izr. tüdővész. Gaszner Pál 31 é. rk. tüdővész. Juhász János 63 é. ref. végelgyeng. Pollák Áronné 31 é. izr. öngyilkosság. Balla Károly 3 é. rk. tüdőlob. Kovács Sándor 3 é. ref. agyhártyalob.

Közgazdaság.

Védekezés a hosszani légy ellen.

Hajduvármegye előjáróságaihoz a hosszani légy („lecydonia destructor”) ellen való védekezés tárgyában a következő övrendszabályok küldettek meg:

A hesseni légy egy szunyog forma kis legyecke, mely ugy Európában, mint Amerikában a buza termésben már többször egész vidékekre, sőt országokra terjedő pusztításokat okozott. A jelentéktelen kinézésű rovar oly módon válik kártékonyvá, hogy kukacai a fiatal buzaszárakat megrongálják és tönkre teszik. csekélyebb mértékben élőködnek a rozs és árpa vetésekben is.

A rovar nőténye ugyanis parányi petéit ősz elején szeptember havában a vetések levelein tojja; a peték kikéln a körülbelül 3 mm. hosszú fehér kukacok a szár és levélhüvely közé levándorolnak és a levélhüvely tövében megtelepedve a gyöngye szár nedvét kiszívják. Az ilyen nagyobb mértékben megtámadott zsege növényekének ennek folytán elsárgulnak, elfonnyadnak és kivesznek. A kukacok a szárákban a levélhüvely védelme alatt telelnek át és ott

hosszukas idomu barnás babokká változnak, melyekből a 3 mm. hosszú fekete legyecke április havában buvik elő. Alig hagyta el a kis légy baktakaróját, csakhamar párosodik s a nőtény azután haladéktalanul megkezdi a peterakást. E célra a már szárba indult őszi vetéseknél az alsó leveleket, a tavasziaknál pedig a gyökérleveleket vágja ki és barnás petéit azoknak felső lapjára helyezi. A parányi petékből, melyek szabad szemmel alig láthatók, a fiatal kukacok már néhány nap múlva kikélnek és azonnal az illető levél tövéhez vándorolnak, oda érve megállapodnak s a levélhüvely védelme alatt töltik álca állapotuk egész idejét.

Az őszi vetéseknél tehát ilyenkor alulról felfelé az első vagy második bütyök felett találhatók; a tavasziaknál ellenben éppen úgy, mint azt őszkor az őszi vetéseknél tapasztalhatjuk, közvetlenül a gyökér felett vannak megtelepedve. Míg azonban ősszel a megtámadott gyöngye szárák, mint említve volt, mind kivesznek, tavaszal ez nem esik meg, mert a kukacoknak rendszeren nem sikerül már a megerősödött növényt elől, a növény szár tovább nő tehát, de a tápnedvét szívó kukacok állomás helyein annyira meggyengül, hogy később nem bírja el kalászat, hanem előbb utóbb megfőrik. Az ilyen gabona föld azután úgy néz ki, mintha valaki készakarva össze vissza gázolta volna; a gyöngye fejlődhetett kalászok is mind, jó formán üresek.

Junius második felében a kukacok bábbá alakulnak és belőlük július és augusztusban buvik elő a második vagyis a nyári nemzedék. Ennek a nyári nemzedéknek a nőtényei azután az őszi vetéskor tojják petéiket s az ezekből fejlődő kukacok ismét az őszi vetéseket károsítják.

A hesseni légynek e szerint évenként két nemzedéke van, az első nemzedék tavasszal a zöld őszi vetésekben, a második pedig aratás után tarlóokban éri tökéletes kifejlődését.

A mi az ellenszereket és övrendszert illeti — azok a következőkben foglalhatók össze:

a) Minthogy a légy második, nyári nemzedéke szeptemberben petéit szokta lerakni, tanácsos az őszi vetést minél későbbre halasztani, hogy mire a vetés kikel, a legyeknek már semmi nyoma se legyen.

b) A nagyobb mértékben megrongált és tönkre tett vetéseknél legelőszörűbb kora tavasszal minél előbb jó mélyen beszántani; ezzel nem csak azt érhetjük el, hogy a légy bábjai megsemmisülnek, hanem hogy az illető föld-területet, a melyről különben is silány termés lett volna várható, még másképpen is nevezetesen kapás növények termelésére fordítani.

c) A nyári nemzedék kipusztítására ajánlható a tarló leégetése, a mennyiben pedig a bábok a gabona szárák alsó bütykén vannak elhelyezkedve, előnyösebb hosszú tarlót hagyni, hogy ekként lehetőleg valamennyi báb elégethető legyen.

d) Sokkal célszerűbb ennél a tarlós aratás után azonnal minél mélyebben beszántani, a mely eljárással a legyek további fejlődése megakasztatván, az őszi vetések a légy támadásaitól lehetőleg megóvatnak.

Mindezeknek a védekezéseknek azonban csak akkor lesz meg a kellő eredménye, ha azokat nemcsak egyes gazdák követik, hanem a megtámadott vidéknek lehetőleg valamennyi birtokosa alkalmazza.

Szerkesztői posta.

K. Zs. („A Kossuth Lajos szobra.”) Kétségtelenül igen lelkes hangon írott cikkének közlését a Csokonai kör határozata után fölöslegesnek tartottuk. **Krónika író** („Nagy a konkurrencia.”) A gyásznapok multával közöljük.

O. Gy. („Tavaszdal.”) Köszöljük, de előbb meggyilkoljuk benne a felszabad óta divatját mult „bájgyönyörbe” szót!

D. B. Ugy tudjuk és olvassuk, hogy Mária Immaculata főhercegnő betegsége okát egy kis lábseb volt, a melybe állítólag a fekete ha-

risnya viselése által mérges anyagok hatoltak be. Felmerült tehát az a kérdés, hogy vajjon a fekete harisnyák megfestésére szolgáló festékek tartalmaznak-e egyáltalában mérget? Egy divatlap szerkesztősége e kérdés eldöntése végett szaktekintélyekhez fordult. Dr. Witt R. Ottó, a berlin-charlottenburgi technikai főiskola tanára a kérdésre nemmel válaszolt és szerint, ha a fekete harisnya viselése betegségi tüneteket idéz elő, úgy nem a festékanyagokban van a hiba, hanem olyan fertőző anyagokban, amelyek éppen úgy, mint a piszkok és por, a szálak közt levő porusokon át rakodnak le. Ez az egyedüli veszély, mely a fekete harisnyák viseléséből származhatik. Dr. Bischof C. berlini törvényszéki vegyész ugyanerre a kérdésre nem tud határozott választ adni. Véleménye az, hogy ennek a dolognak eldöntésénél szükséges volna: azokat az eseteket tüzetesen ismerni, amelyek a fekete harisnya viselése következtében előfordultak, valamint az ilyen alkalmakkor eszközölt vegyelemzések adatait is. A káros hatások okai, a tudós vegyész szerint, nem annyira magukban a harisnyákban, de a festékanyagok kezelési módjában, főleg a pácolásban keresendők és esetről-esetre lehet csak az ilyen feltűnő jelenségek okait megítélni.

Z. Nem közölhető.

Marietta. Az arietta nem nekünk való.

N. N. („Kossuth Lajos halálára.“)

Igen dicséretes érzelmeket tartalmaz, ám ilyen költeményekkel már több számra el vagyunk látva s így sajnálatunk dacára sem közölhetjük.

K. F. („Kossuth ravatalánál“, I.—III. „Búsán zúgnak“, „Kossuth halálánál.“) Az előbbi üzenetet ismétljük meg.

D. L. Kaptuk a Kossuth arcképével ellátott zsebkendő példányt. Ez bizony nagy elfajulása a gyásznak. Ki tűné el, hogy a nagy halott arcképe ott legyen a zsebkendőjén?

Debreceni városi színház.

Szerdán március 28-án:

A nemzeti gyász miatt nem lesz előadás.

Ösüörtökön, március hó 29-én:

páros bérletben:

CIGÁNYBÁRÓ.

Strauss operetteje, 3 felvonásban.

HETI MŰSOR.

Pénteken: március 30-án: „Bibor és gyász“, írta Hegedűs József, előtte „Magyar nemzet gyász a“ című allegorikus képlet. (Páratlan bérletben.)

Szombaton, március 31-én: „Paraszt-becsület“, Mascagni operája és „Susanne“ drámája 1 felvonásban, írta Thury Zoltán (Ezutóbbi itt először, páros bérletben.)

Vasárnap, április 1-én: Kossuth Lajos temetésének alkalmából a színház zárva.

Kiadó és laptulajdonos:

„Osekona“ nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás

Salvator

sikeresen rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható ósványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. A Salvator-forrás igazgatósága Egerben.

BOROS TESTVÉREK

női divat, vászon és kézimunka kereskedése

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCA 3.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy raktárunk feleslegét a következő mélyen leszállított áron áruljuk el.

- Mosásban szintartó jóminőségű cretonok
 - ezelőtt 35, 40, 48 kr.
 - most mtre 16, 20, 23 „
- házi ruhákra alkalmas vászon sefir
 - ezelőtt 35, kr.
 - most mtre 19 és 23 kr.
- atlasz satinok
 - ezelőtt 55, 70 kr.
 - most mtre 35 és 45 kr.
- francia batistok
 - ezelőtt 55, 70 kr.
 - most mtre 25 és 36 kr.
- Voile delin (gyapju) szép tetszős színekben
 - ezelőtt 90 kr., 1 frt,
 - most mtre 35, 38, 44, 50 kr.
- Női ruhakelmék dupla széles gyapju jó minőségben
 - mtre 22 és 25 „
 - divatos szép színekben „ 32 „ 38 „
 - Skót érnk koczás „ 37 kr.
 - sima szép színekben Bege mtre 41 kr.
- Selyem maradékok 1 mtről 15—20 méteres darabokban
 - disznak blousokra utcai és alkalmi ruhákra legszebb divat színekben mtre 92 kr.
- Napernyők és kész Blusok a legolcsóbbtól a legfinomabbig
 - dus választékban.

Férfi- fiu és gyermek

ruha-raktáramat

legközelebb a „Hungária“ kávéházzal szemben,

bár Josinskyné urnő házába helyezem át és ezen körülményből kifolyólag és mert tulajdalmozott raktáramat az új helyiségben elhelyeznem lehetetlen, elhatároztam, hogy őszes saát műhelyemben készült

tavaszi, nyári és őszi

valamint még megmaradt téli árucikkeimet igen jutányos áron

majdnem ingyen

bocsátom a n. é. közönség rendelkezésére.

Ezen rövid férbani elárusítást ajánlom b. figyelembe vételre, egyszers mind tudatom, hogy most is és ezentul is

szabó műhelyem

részére dus raktárt tartok mindenféle bel- és külföldi szövetekből és mérték utáni megrendeléseket olcsó ár mellett a legdivatosabb szabással eszközölök.

Tisztelettel

FÉNYES MÓR

férfiszabó üzlete Debreczenben.

Építők figyelmébe.

Vasgerendákat, falbavaló vasakat, épületvasalásokat szállítok a legolcsóbb árak mellett. Továbbá ajánlok,

gazdasági eszközöket, mérlegeket, takarékos konyhákat, konyha felszereléseket, jég-szekrényeket, szőlő permetező gépeket, a legjobb ki ítelben jutányos árak mellett.

Cserép kályhákat, mint az Eperjesi népbank kályha gyártmányainak egyedüli elárúsítója, eredeti gyári árak mellett.

KOVÁCS GYULA

vaskereskedő. Nagy új utca szegletén.

Lássák be e találmány fontosságát!

A kolera, influenza, diphteritisz, bujakór, skarlát, kanyaró hörghurut, hányáskeelés, hagymáz, tuberkulózis, rák, skrophulózis, idegesség, köszvény, láz, vérszegénység ellen a legelső orvosi kitünőségek **Dr. Graf antibakterikonját**

ajánlják ivó-, torok-, seb- és injekció-víznek mindenki által való készítéséhez. Az Antibakterikon olyan ozonpreparatum, amely az ozont kötött formában tartalmazza. Elpusztítja a legtöbb epidemikus betegséget okozó rothadási gombákat (baktériumokai) anélkül, hogy a szervezetnek ártana. Egy üveg ára (tizszeres erősség) két forint. Kérjenek a vétel alkalmával használati utasítást.

Raktár:

Török József gyógyszer-tárában,
BUDAPESTEN,
Király-utca 12. szám.

16000 rózsafa.

Ajánlom szép magas fáju rózsatőkéimet a legújabb fajokból. Szép koronákkal és bimbókkal mohába kötve **100 darab** ára

35 forint.

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve kapható.

Tisztelettel
Novák János,
Székelyhid.
(Bihar-megye.)

50 év óta sikerrel használtatik!

Szeplőket és májfoltokat

valamint az összes

bőrtisztítalanságokat

eltávolít biztosan az

Eszéki Spitzer-kenőcs

és az

Eszéki Salvator-szappan.

Valódi minőségben csak a **DIENES C. J.-féle** gyógyszer-tárban

ESZÉKEN, felőváros.

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs 35 kr. || 1 darab valódi Salvator-szappan 50 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mosdóvíz 40 kr. || 1 doboz valódi lyoni rizsper 3 színben 50 kr. s 1 fr!

Figyelmeztetés.

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kértetik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

KLYTHIA A bőr ápolására.
Az arcszín finomítására és szépítésére **ZSIRPOR.**

Legelegánsabb toilette, béli és salonpor fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyészileg megvizsgálva és jónak találva

Dr POHL J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

E isme ő nyilatkozatok a legjobb körökből vannak minden dobozhoz csatolva.

1 doboz ára 1 frt. 20 kr.

Szétküldés utánvétel-lel vagy az összeg előleges beküldése ellen.

Gottlieb Taussig,

Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile Nr. 3.

Kapható Debreczenben **BAUM MIKSÁNÁL** és a legtöbb illatszer és gyógyszertárakban.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy a személyes vezetésem alatt álló és minden a helyi piacra szükségessé segédgépekkel ellátott

gép és kazán műhelyemet

teljesen berendeztem és ajánlom magamat minden e szakmába vágó munkálatok teljesítésére.

Igyekeznem fogok jó és olcsó munkálat által m. t. vevőimet kielégíteni és a mennyiben csakis elsőrangú segédgépeket szereztem be, remélem, hogy azon kellemes helyzetben leszek még a legmegezebb menő kívánalomnak is megfelelni, annál is inkább, mivel szívesen nem egyáltalában nem vonatott kétségbe.

Bel és külföldi legjobb birn-vü elsőrangú gyárosokkal összeköttetésemnél fogva bátorodom a n. é. közönség b. figyelmét felhívni, hogy gépbeszeréseknél is a **legolcsóbb árak** mellett elégtíthetem ki a m. t. közönség-t és kérek erre vonatkozólag szíves megrendelést.

Együttal fogalkozom vétel és eladással és most is nálam eladó:

egy két örlésre berendezett, használt és a legjobban kiigazított

malom, mordonnyal vagy a nélkül.

Egy 8 lóerejű hosszabbítással ellátott **CSEPLŐ GARNITURA.**

Egy 750 kilogrammos deczimal-mérték,

és több egy a háztartáshoz valamint a gazdasághoz szükségeltető gépek.

Szíves pártfogást kér

tisztelettel

CEDL ADOLF

gép és kazán műhelye

DEBRECZEN, Széchenyi-utca végén.